

1 Schrijf de woorden in alfabetische volgorde.

1 truffel – taart – thee

taart – thee – truffel

2 soep – sla – sperziebonen

_____

3 brood – boter – bloemkool

_____

4 appel – aardappel – anijs

_____

5 kaneel – komkommer – kersen

_____

6 doperwt – druif – dadel

_____

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met een of meer dezelfde beginletters in alfabetische volgorde zet.

Dit moet je weten

Eerst kijk je naar de eerste letter.

Als er woorden met dezelfde letter beginnen, kijk je naar de tweede letter.

Als de tweede letter ook hetzelfde is, kijk je naar de derde letter.

zoet – zondag – zorgen – zout
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s
t u v w x y z

2 Zet de woorden in alfabetische volgorde. Schrijf de nummers 1, 2 en 3 bij de juiste woorden.

1

1 gember

3 gewicht

2 geschenk

2

chips

champignon

chloor

3

snijboon

snoep snufje

4

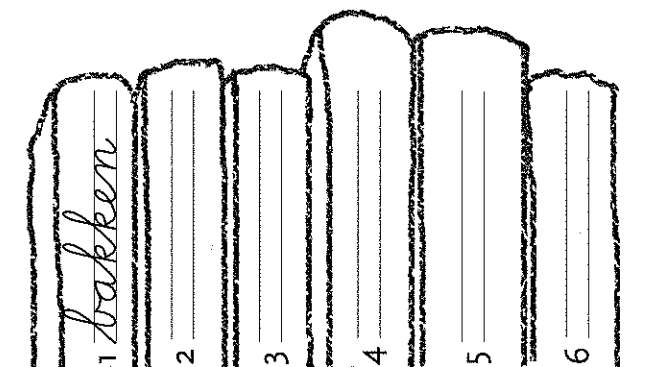
anijs

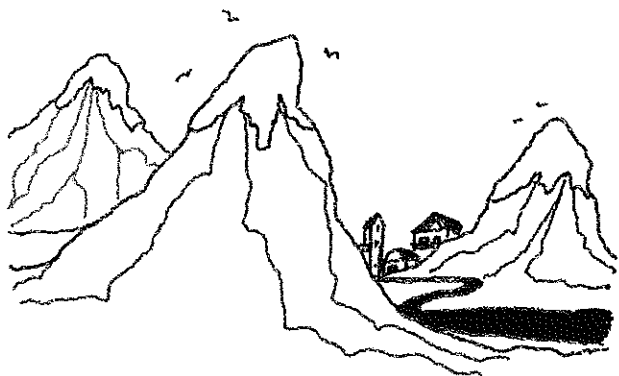
antilope ananas

3 Schrijf de titels op de boeken. Doe dat in alfabetische volgorde.

Kies uit:

- borduren   ~~bakken~~   brommen
- bloemen   boekbinden   brillen

Dit ga je leren

Je leert hoe je het meervoud van woorden maakt.

Dit moet je weten

Bij sommige woorden verandert in het meervoud de **klank**.

enkelvoud	meervoud
een bad { a }	twee baden { aa }
een slot { o }	twee sloten { oo }
een schip { i }	twee schepen { ee }
een bezigheid { ei }	twee bezigheden { ee }

★ 1 Schrijf het meervoud op van de vetgedrukte woorden.

- Zonder **berg** geen **dal**. Zonder bergen geen dalen.
- Eén **zaterdag** in de maand dicht. Drie _____ in de maand open.
- In één **vat** gaan tien flessen wijn. In twee _____ gaan twintig flessen wijn.
- Er ligt een **tak** op het **dak**. Er liggen veel _____ op de _____.
- Een **zwembad** in een **stad**. Twee _____ in twee _____.
- Een grote **weg**, een klein **pad**. Grote _____, kleine _____.

★ 2 a Schrijf het meervoud van elk woord in de vakjes.

- 3 gebrek   1 verdrag   4 bevel   6 smid   5 lot   2 moeilijkheid

↓

1	v	e	r	d	r	a	g	e	n									
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		

b Welk woord lees je bij de pijl? Schrijf daar ook het meervoud van op.

_____

1 Elke zin bestaat uit twee zinnen en één voegwoord. Onderstreep de eerste zin en onderstreep de tweede zin. Omcirkel het voegwoord.

- 1 Mijn moeder kan praten zonder woorden want ze kent gebarentaal.
- 2 Ze is doventolk en ze is er heel goed in.
- 3 Nu moet ik haar troosten want ze kan niet werken.
- 4 Ze viel van een trapje en ze brak een arm en een been.
- 5 Het been was niet zo erg want gebaren maak je alleen met je armen.
- 6 Ze kan nog wel gewoon praten maar toch is ze veel stiller dan anders.

Dit ga je leren

Je leert hoe je van twee zinnen één zin maakt.

Dit moet je weten

Je voegt de zinnen samen met een voegwoord.

En, maar, of en want zijn voegwoorden.

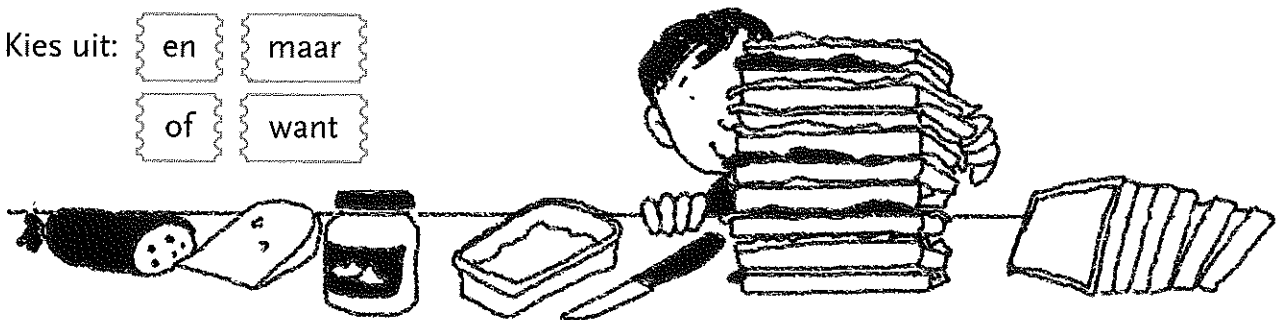
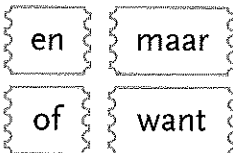
- Mijn moeder kan praten met doven en ze kan praten met slechthorenden.
- Ik kan gebarentaal, **maar** niet zo goed als mijn moeder.
- Mijn moeder praat met de mond **of** ze praat met gebaren.
- Mijn moeder is beroemd, **want** ze komt soms op tv.

2 Met welk voegwoord kun je van de twee zinnen één zin maken? Kruis aan.

1 Ik luister naar de radio. Ik kijk naar buiten.	☐ want	☒ en
2 De jongen moet hard huilen. Hij is met zijn fiets gevallen.	☐ of	☐ want
3 Mijn oma lacht vaak. Soms voelt ze zich verdrietig.	☐ maar	☐ want
4 Gaat Thijs ook mee? Blijft hij thuis?	☐ en	☐ of
5 Met je neus ruik je. Je kunt ermee ademen.	☐ en	☐ maar
6 Het been is genezen. Ze moet nog wel voorzichtig zijn.	☐ want	☐ maar

3 Schrijf het goede voegwoord op.

Kies uit:

- 1 Ik eet veel boterhammen, want ik wil graag groot en sterk worden.
- 2 Ik eet twee boterhammen _____ ik drink twee glazen melk.
- 3 Ik eet mijn boterhammen op, _____ als ze oud zijn, laat ik ze liggen.
- 4 Ik eet wel zes boterhammen, _____ brood vind ik het lekkerste dat er is.
- 5 Eet jij bij het ontbijt boterhammen _____ drink je alleen een kopje thee?
- 6 Pizza en ijs lust ik ook, _____ het liefst eet ik boterhammen.

★ 1 Maak van het vetgedrukte woord het verkleinwoord af.

- 1 In de tuin wonen een **konijn** tje en een **kip** je.
- 2 De een zit op een **schommel** _____ en de ander op een **wip** _____.
- 3 De kip legt een **ei** _____ en het konijn klimt in een **boom** _____.
- 4 In de boom is een **hut** _____ en kip fladdert door het **raam** _____.
- 5 Konijn maakt een **vuur** _____ en kip maakt een **omelet** _____.
- 6 Ze maken wat lekkers, want een **koe** _____ komt op bezoek.

Dit ga je leren

Je leert hoe je verkleinwoorden met **-etje** en **-kje** maakt.

Dit moet je weten

Een verkleinwoord is een zelfstandig naamwoord met iets erachter: **-je, -pje, -tje, -etje** en **-kje**

de tang → het **tangetje**
 de bal → het **balletje** (let op: dubbel ll)
 de woning → het **woninkje** (let op: de g verdwijnt)

Een verkleinwoord is altijd een het-woord: het **tangetje**, het **balletje**, het **woninkje**.

★ 2 Kijk naar de illustraties. Wat staat er? Schrijf ook het verkleinwoord op.

1 bel - belletje

2 _____

3 _____

4 _____

3 Schrijf het verkleinwoord op van het vetgedrukte woord.

1 Wilhelmina was ooit onze **koningin**.

koninginnetje

2 Als ze binnenkwam, maakte iedereen een **buiging**.

_____

3 Later kwam Juliana, toen onze **prinses**.

_____

4 Zij trouwde een man met een **bril**.

_____